

Jeanette Olsen

Trotsky – arbetarklassens fiende?

Presentation av författaren

Jeanette Martine Olsen (1873-1959) var en norsk revolutionär politiker och en av den radikala kvinnorörelsens pionjärer i Norge. Hon arbetade som journalist inom arbetarpressen och hade flera ledande poster inom arbetarrörelsen. Hon var t ex 1911-1913 medlem av Arbejderpartiets kvinnoförbunds nationella ledning, 1915-1917 ordförande och sekreterare i Nordnorges fiskerförbund, 1918-1923 medlem i Arbejderpartiets partistyrelse. Vid partisplittringen 1923 anslöt hon sig till Norges Kommunistiska Parti (NKP), som hon således var med om att grunda.

1923-1928 var hon medlem av NKP:s centralkommitté och partiets kvinnosekreterare, 1925-1928 redaktör för NKP:s kvinnotidskrift *Gnisten*. 1928 lämnade hon NKP i protest mot NKP:s sekteristiska hållning till Arbejderpartiets första regeringsbildning, men fortsatte att samarbeta med kommunisterna i den revolutionära fackoppositionen. Samarbetet resulterade i att hon åter blev medlem i NKP, men 1936 uteslöts hon på grund av ”trotskistiska sympatier”. Efter uteslutningen var hon redaktör för den trotskistiska tidskriften *Oktober*, som utkom under åren 1937-1939. Under världskriget fick hon mycket dålig hälsa och kunde därför inte arbeta politiskt i organiserad form. Hon hade dock kontakt med sina trotskistiska kamrater ända till sin död.

Den här till svenska översatta texten skrev Olsen hösten 1936, som ett försvar för Trotsky och hans rätt till asyl och få försvara sig i Norge (vid denna tid var Trotsky internerad av den norska regeringen, efter påtryckningar från Moskva).

Alla noter nedan har tillagts av översättaren (undertecknad).

Lästips:

En utförlig redogörelse för Leo Trotskijs vistelse i Norge (1935-36) ges i boken [Världsrevolutionen i Hønefoss](#) av Yngvar Ustvedt.

Fler artiklar av Jeanette Olsen (på norska) finns på webbplatsen Marxists Internet Archive, se: [Jeanette Olsen](#)

En annan av trotskismens pionjärer i Norge var Nils Kaare Dahl (1909–1996). På marxistarkivet finns hans bok [Den norska tragedin](#) som handlar om den antinazistiska motståndskampen i Norge under andra världskriget (1:a upplagan av boken publicerades 1943).

Martin Fahlgren (i september 2010)

Ett öppet brev till arbetarna, 1936

Den skurken! utbrister en del arbetare när Trotskij kommer på tal.

Om man frågar dem vad Trotskij har gjort för fel, blir de i regel svarslösa.

Om en arbetare frågar det kommunistiska partiets ledare, vari Trotskijs brottslighet egentligen består, varför han är förvisad och så hänsynslöst förföljs, då svaras det i allmänhet: Det ska jag förklara för dig en annan gång, det är en lång historia.

Men denna annan gång kom aldrig. Ledarna visste inte själva hur de skulle förklara förhållandet.

Trotskijs vistelse i detta land och utgivningen av hans självbiografi på norska tvingade dock kommunistpartiet att publicera en liten broschyr, skriven av Lars Nordbø under titeln: *Vem är Trotskij?*

I förordet till denna broschyr skriver Nordbø att ”orsaken till Trotskijs utvisning från Sovjetunionen står att finna i den ställning som han intog till de grundläggande frågorna i landets uppbyggnad efter revolutionens seger, och i sin fientliga inställning till kollektivt arbete och den kollektiva disciplin som är nödvändig där arbetarna har makten och där socialismen byggs.”

Eftersom jag utgår från att många arbetare har läst denna broschyr, som är den enda motiveringen för sin hållning till Trotskij som partiet har funnit det nödvändigt att ge arbetarna, kommer jag att särskilt ta mig an den och försöka visa hur missvisande, för att inte tillgripa starkare uttryck, den är.

Broschyren vimlar av fel och oegentligheter. En del av dem skulle det föra för långt att motbevisa i detta brev, men de viktigaste ska jag ta mig an.

På ett ställe, där den permanenta revolutionen behandlas, en av de två viktigaste frågorna som under flera år angavs vara de som skilde Stalin och Trotskij åt, skriver Nordbø: ”Lenin var naturligtvis inte emot den permanenta revolutionen.” Några sidor längre fram i samma broschyr, skriver samme herre: ”Trotskij har efter Lenins död försökt framställa det som om Lenin gick över till hans teori om den permanenta revolutionen.” Vidare skriver Nordbø: ”Teorin om den permanenta revolutionen bestämde Trotskijs inställning till revolutionen 1905, till revolutionen 1917, och hans inställning till det socialistiska uppbyggandet efter arbetarnas och böndernas maktövertagande.”

Vilken var Trotskijs inställning till revolutionen 1905 och 1917?

Det var Trotskij som ledde revolutionen 1905.

Det var Trotskij som var ordförande i Petrogradsovjeten, världens första sovjet. Efter revolutionens nederlag blev han fängslad och förvisades senare till Sibirien.

Detta är ett historiskt faktum som det inte är möjligt för någon historieförfalskare att förbigå. Det förutseende som utmärker Trotskijs politiska handlande har vi bevis på redan 1905. Detta trots att Trotskij denna gång var mycket ung, bara 26 år. I det manifest som sovjeten utfärdade vid denna tid förklarades det öppet att den skuld som den tsaristiska regeringen hade utomlands inte skulle betalas.

Vid maktövertagandet 1917 genomfördes denna skuldavskrivning.

1917 var Trotskij i Amerika. Som Lenin och de andra var han mycket angelägen om att få komma hem till Ryssland och delta i revolutionen. Men den engelska regeringen lade alla möjliga hinder i vägen för hans hemresa. Den 7 mars 1917 gick Trotskij med familj och en

del andra ombord på "Kristianiafjord" med pass och visum i ordning. Men då de anlände till Halifax kom engelska officerare ombord och krävde att Trotskij med familj och fem andra passagerare skulle lämna båten. Med våld överfördes de till ett engelskt skepp som eskorterat av en kryssare förde dem tillbaka. I ett överbelastat fängelse med 800 fångar, tillbringade Trotskij nästan en månad innan han frigavs.

Då liksom nu är Trotskij innerligen hatad och fruktad av den engelska borgerligheten. Från den dag Trotskij anlände till Petrograd och till segern den 7 november deltog han i förberedelserna för revolutionen. Han valdes åter till ordförande i Petrogradsovjeten, och under hans ledning intogs Petrograd av arbetarna och Kronstadt-soldaterna.

En borgerlig journalist, en av Trotskijs motståndare, skrev då: "Det hemska är inte att en bolsjevik nu härskar i Petrograd, utan snarare att denne bolsjevik är Trotskij."

Under denna tid lärde Lenin och Trotskij att värdera varandra högt och mellan dem uppstod ett varmt förtroendeförhållande som varade fram till Lenins död.

Om Trotskijs deltagande i oktoberrevolutionen skriver Lenin: "Så snart som majoriteten i Petrogradsovjeten var i bolsjevikernas händer, valdes Trotskij till dess ordförande och organiserade och ledde upproret den 25 oktober (7 november)." Om Trotskijs deltagande i oktoberrevolutionen skrev Stalin i *Pravda* 1918: "Allt arbete med den praktiska organisationen av upproret utfördes under direkt ledning av Petrogradsovjets ordförande, kamrat Trotskij. Man kan med säkerhet säga att partiet främst och framför allt har kamrat Trotskij att tacka för att garnisonen så snabbt gick över till sovjetens sida och för att den revolutionära militärkommittén gjorde ett så skickligt arbete."

Freden i Brest-Litovsk

Freden i Brest-Litovsk som har blivit till en av de viktigaste angreppspunkterna mot Trotskij, behandlar Nordbø på ett mycket ytligt sätt och utan att nämna Bucharin-gruppen som lanserade parollen om "revolutionärt krig". Denna ståndpunkt som stod längst bort från Lenin, upprätthöll Bucharin till slutet trots Lenins hot om att lämna centralkommittén om fredsvillkoren inte undertecknades. Ja, så långt går Norges kommunistparti i sin lögnpropaganda mot Trotskij, att de i sin broschyr om Sovjet-Ryssland och freden, skriven av Kværnmo, anklagar Trotskij för att ha lanserat parollen om "revolutionärt krig". Broschyren inleds med detta medvetet lögnaktiga påstående.

När Trotskij kämpade mot antagandet av de tyska fredsvillkoren i Brest-Litovsk hade han majoriteten av arbetarna bakom sig. Lenin stod fortfarande ensam, inte ens den "store och geniale ledaren Stalin" stödde Lenin. Det var just Trotskijs förslag om varken krig eller fred som utgjorde den bro som ledde till att majoriteten gick över till Lenin i den slutliga omröstningen.

Det framgår av Trotskijs tal och artiklar från denna tid att han fruktade att arbetarna i Tyskland, Österrike och resten av världen skulle kunna missförstå bolsjevikerna om de för snabbt antog fredsvillkoren. En annan sak som också medverkade till Trotskijs ståndpunkt i Brest-Litovsk var att det under de första fredsförhandlingarna pågick stora strejker i Berlin och Tysklands storstäder. Detta var vintern 1918 och det var inte uteslutet att strejkerna skulle kunna utveckla sig till en revolution. De socialdemokratiska ledarna lyckades dock att slå ned dessa strejker. Det var samma socialdemokratiska ledare som året efter, under klasstriderna i januari i Tyskland, dödade Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg och tusentals revolutionära arbetare.

Hösten 1918 kunde de socialdemokratiska ledarna inte förhindra att strejkerna utvecklade sig mot en revolution, men då valde de utvägen att själva sätta sig på revolutionens vagn och köra

ned den i diket. Några av dem har fortfarande möjlighet att studera sin politik och den tyska revolutionens nederlag i Hitlers koncentrationsläger och fängelser.

Att Rysslands revolutionära arbetarklass var starkt emot att man skulle antaga de tyska fredsvillkoren visar följande telegram från Petrograds telegrambyrå, daterat den 26 februari 1918. Här heter det: "Natten till den 24 dennes höll exekutivkommittén ett plenarmöte. Efter en hård debatt godtogs de tyska fredsvillkoren från Brest-Litovsk, såsom de var formulerade med von Kuhlmanns senaste tillägg. Rösterna föll sålunda: För att anta fredsvillkoren röstade 126. Mot 85. 26 svarade: Avstår, och två anarkister deltog inte i omröstningen."

Den 12 mars samma år behandlades fredsslutet av arbetar-, soldat- och bondedeputerades allryska sovjetkongress. Här röstade enligt telegrammet 110 sovjeter för fredsslutet. Representanter från 195 sovjeter deltog.

Det socialistiska uppbygget

Nordbø påstår också att Trotskij var motståndare till det socialistiska uppbygget. Den som framför ett sådant påstående visar bara att han inte förstår någonting av den ryska revolutionen.

Det socialistiska uppbygget började ju, och måste börja redan dagen efter maktövertagandet. Även de skickligaste historieförfalskare kan inte bortförklara den roll som Trotskij spelade vid en tid då det ryska proletariatet faktiskt byggde landet med geväret i hand. Trotskij var för en tid samtidigt ledare för både krigskommissariatet och transportväsendet. Som ordförande i krigskommissariatet ledde han landets försvar och rensade landet från de vita arméerna. Som ordförande i transportväsendet sörjde han för att bringa detsamma, som befann sig i ett eländigt skick på grund av det långvariga kriget och inbördeskriget, på fötter.

Vid sovjetkongressen [i december] 1920 uttalade sig Lenin mycket uppskattande om Trotskijns arbete inom transportväsendet. På samma kongress uttalar Lenin följande om Trotskijns organisation av kolutvinningen i Donetsbäckenet:

"Kolleveranserna från Donetsbäckenet håller vi på att öka från 25 till 50 miljoner pud per månad tack vare den befullmäktigade kommission som skickades dit under ordförandeskap av kamrat Trotskij. Denna kommission har beslutat att sända ansvarsfulla och erfarna personer till Donetsbäckenet. Kamrat Pjatakov har nu sänts dit för att ta ledningen."¹

Genom hemliga intriger från Stalins sida blev Pjatakov avlägsnad från Donets-bäckenet mot Lenins och centralkommitténs vilja.

Hur det gick senare fick vi en liten förståelse för under Donets-processen ett par år efteråt.

Trotskij deltog också i förarbetet till elektricitetsverket Dnjeprostri.

Det är således rätt och slätt lögn när det påstås att Trotskij var emot det socialistiska uppbygget. Det som Trotskij var emot, det var Stalins paroll om socialismens slutliga seger i ett enda land. Det var vad Stalin ville inbilla de ryska arbetarna, och det var denna falska paroll som Trotskij motarbetade. Att Trotskij har fått rätt även i detta, kan var och en som vill förvissa sig om, genom att läsa olika rapporter från Ryssland under de senaste åren. Stalin och stalinisterna påstår nog att socialismen är genomförd i Ryssland, ja Stalin går ibland så långt att han påstår att det är ett passerat stadium och att de nu förbereder kommunismen. I de kommunistiska tidningarna berättar man för oss att Ryssland har nått fram till det klasslösa samhället.

¹ Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 10, "Rapport av allryska Centrala exekutivkommittén och Folkkommissariernas råd om utrikes- och inrikespolitiken den 22 december".

Bondefrågan

En av stalinisternas stående lögner om Trotskij är att han är en motståndare till samarbetet med bönderna.

Ja, Trotskij var och är en till det yttersta motståndare till det samarbete med de rika bönderna (kulakerna) som Stalin fick till stånd och som vi nu ser resultaten av. Stalins och Bucharins grupp gick så långt att de under NEP-perioden, då kulakerna blev allt rikare, mellanbönderna utvecklade sig till storbönder, då misären bland lantarbetarna var som störst och fackföreningsorganiserade lantarbetare jagades bort, eftersom kulakerna inte ville ha dem i sin tjänst, vid denna tid utsände Stalins och Bucharins grupp parollen: *Berika er!*

Detta samarbete och denna kontrarevolutionära politik var Trotskij en bitter motståndare till. Att han var för ett samarbete med lantarbetarna och de fattiga bönderna är hela hans livsgärning ett bevis på. Trotskij-oppositionens program som framlades 1926 ger ett tydligt uttryck för sin syn på bondefrågan. I detta program, som undertrycktes av Stalin, påpekas behovet av ett förbund med mellanbönderna, utan att därför förlora det starka stödet från fattigbönder och lantarbetare. Ett förbund som neutraliserar mellanbönderna och skapar en stark enhet mellan industriarbetarna och de fattiga på landet, och som bygger på industrialisering och kollektivisering av jordbruket med fullständig utestängning av kulakerna.²

Medan Stalin sätter sitt hopp till den rika bonden (kulaken) bygger Trotskij, i full överensstämmelse med Lenin, på jordbrukssektorns industrialisering under proletariats, industriarbetarnas och de fattiga böndernas självständiga ledning.

Vart Stalins politik har lett, det kan vi läsa oss till i den nya grundlagen, där den rika bonden är säkrad rösträtt, valbarhet och skydd av sin *egendom*.

Femårsplan

Enligt stalinisterna var Trotskij också motståndare till femårsplanen. Trotskij var faktiskt motståndare till den femårsplan som Stalins plankommission lade fram, och som bl a gick ut på en höjning av hyrorna för arbetarna, vilket skulle inbringa staten nära 400 miljoner rubel per år. Med bitande ironi kritiserar Trotskij planen och uttalar till slut följande: ”Att på revolutionens 10-årsdag framlägga en så *fattig*, från början till slut så *pessimistisk* plan kan bara karaktäriseras på ett sätt: *att motarbeta socialismen*.”

Sedan framlägger Trotskij oppositionens femårsplan, den plan som efter det att oppositionen hade fängslats och landsförvisats låg till grund för Stalin-regeringens nya femårsplan som de omsatte i praktiken på sitt eget sätt med lysande resultat när det gäller det industriella uppbygget, medan de arbetande massorna, som arbetade, frös, svält och led under uppbygget inte har uppnått de förväntade resultaten.

När Stalin-gruppen gjordes uppmärksam på att det var oppositionens plan de gjort till sin, försvarade de sig med att Trotskij hade kommit med den två år för tidigt.

Oppositionen besegrades med hjälp av arresteringar, förvisningar till långt bort liggande ensliga platser och koncentrationsläger. Trotskij skickades till Alma Ata vid den kinesiska gränsen och året efter berövades han sitt medborgarskap i det sovjetiska samväldet och transporterades med våld till Turkiet.

² Författaren syftar här troligtvis på [Förenade vänsteroppositionens plattform](#) som dock publicerades 1927 (inte 1926)

Är socialismen genomförd i Sovjetunionen?

Ett av de första kraven på ett socialistiskt samhälle är att jorden ägs av samhället. Stalin-regeringen har antagit en lag som ger kollektivbönderna egendomsrätt till kollektivjordbruken och den enskilde bonden äganderätt till sitt privata bruk.

Räntesystemet hade vi tänkt oss befriade från i det socialistiska samhället, men i Sovjetunionen betalas upp till 8-10% ränta på statsobligationer och bankkulder. Utsugningen är således inte slut. I Sovjetunionen kan de som har pengar fortfarande skaffa sig arbetsfri inkomst.

Men lönerna då, de är väl någorlunda lika i ett samhälle som kallas socialistiskt?

Enligt en rapport som utarbetats av en medlem i en fackdelegation som besökte Sovjetunionen i år hade en vanlig arbetare på ett statligt gods som de besökte 80 rubel per månad, medan traktorförarna betalades med 600 rubel per månad. Enligt en annan rapport har spårväxlare och vanliga järnvägsarbetare från 93 till 95 rubel i månaden, medan andra inom samma yrkesgren får 400-500 rubel och mer.

Inom industrin har införandet av Stachanov-rörelsen skapat helt onormala förhållanden. En kvalificerad gruvarbetare tjänar högst 400-500 rubel i månaden, en stachanovit 1600 rubel och däröver. Hjälparbetare i gruvorna tjänar 170 rubel. Stachanoviterna 400.

I textilindustrin tjänar stachanoviten Dussja Winogradova över 800 rubel i månaden, förutom premien som under ett år uppgick till 800 rubel. Den ordinarie lönen för vävare är 150 rubel i månaden.

Detta förhållande, som alla arbetare känner av, måste upprätthållas så att de höga lönerna betalas av dem som får de låga, och att de som underbetalats faktiskt utnyttjas av stachanoviterna, de högavlönade direktörerna, ingenjörerna och officerarna. Den sista norska fackdelegationen som besökte Sovjetunionen påpekade i sin rapport detta missförhållande och att den inte hade kunnat få klarlagt om fackorganisationen hade något att göra med fastställandet av lönerna. De meddelanden som av och till kommer till pressen från Tass säger i grunden väldigt lite, eftersom de nu endast rapporterar om att lönerna ökar med så många procent. Hur denna löneökning är fördelad får vi ingen information om. Dessa stora löneskillnader skapar naturligtvis överklassvanor hos de bäst betalda.

Väverskan Dussja berättar att hon har två pälsar, men vill också gärna ha en pälsjacka, hon beställer sina sidenkjolar till 200 rubel i de finaste butikerna, hon har råd med litet av varje, och så ligger det naturligtvis till med de flesta stachanoviter och högt betalda funktionärer. Men på så sätt skapas en stor klasskillnad inom arbetarnas egna led. När så därtill kommer de våldsamt höga löner som betalas till ledande ingenjörer och direktörer, löner på 8-9 tusen rubel i månaden, och till en stor officersstab med höga löner och flotta vanor – den sista militärbudgeten var på 14 miljarder rubel – då måste det uppstå nya klasser.

Om detta förhållande skriver Lenin i "Staten och revolutionen":

"Vi arbetare skall *själva* organisera storproduktionen på den grundval som kapitalismen redan har skapat. Vi stöder oss härvid på vår arbetserfarenhet och upprättar en sträng, järnhård disciplin med stöd av de beväpnade arbetarnas statsmakt. Vi reducerar statstjänstemännen till blotta verkställare av våra uppdrag, till ansvariga, avsättliga, blygsamt avlönade 'uppsyningsmän och bokhållare' (naturligtvis med tekniker av alla slag, arter och grader). Det är *vår* proletära uppgift som vi kan och måste *börja* med vid genomförandet av den proletära revolutionen. En sådan början, på stor-

produktionens grundval, leder av sig själv till att allt slags ämbetsmannavälde så småningom 'dör bort'..."³

På ett annat ställe i samma bok skriver Lenin, ”*Hela* folkhushållningen organiserad som posten och så att tekniker, förmän och bokhållare, liksom *alla* befattningshavare överhuvudtaget, får löner som inte överstiger en ’arbetarlön’, och det under det beväpnade proletariats kontroll och ledning – det är vårt närmaste mål.”

Samma rätt till utbildning för alla oavsett föräldrarnas ekonomiska ställning är ett gammalt arbetarkrav som Stalin-regeringen också har åsidosatt. Det har fattats beslut om att de föräldrar som kan betala för sina barns vidareutbildning är förpliktade till det. Förutom att välsituerade föräldrar kan ge sina barn bättre förutsättningar för att klara de olika intagningsproven, vet vi att pengar öppnar de flesta dörrar och Sovjetunionen av idag utgör nog inget undantag.

Demokrati

Under parollen: ”Kamp mot byråkratin” har Stalin försökt ge intryck av att han var mot den byråkratiska urartning som hela tiden har försiggått och som vi nu ser i full blom, både i det ryska partiet och i Kominterns sektioner. Vi har också i rikt mått haft anledning att stifta bekantskap med denna byråkrati i N.K.P.

Hur det var inom Sovjetunionens kommunistiska parti förtäljer följande karakteristik av Bucharin: ”Jag har personligen varit närvarande vid möten i Moskva”, säger Bucharin, ”och jag vet hur förhandlingarna i vårt parti leds. Val av styrelse går till på följande sätt: En kamrat från distriktskommittén reser sig upp, läser upp en lista och frågar: Har någon något att invända? Ingen har något att invända och affären är över. Styrelsen väljs enhälligt.” På ett annat ställe berättar Bucharin hur sekreterarna luras på medlemmarna. ”Utan att rådfråga gruppen föreslår distriktskommittén en enda kandidat och det vanliga valet äger rum. Vem röstar emot? Och”, säger Bucharin, ”eftersom medlemmarna är mer eller mindre rädda för att rösta emot, förstår man att vederbörande är vald som sekreterare för gruppen”.

Trotskij karaktäriserade situationen på följande sätt: ”Partiet lever liksom i två skilda våningsplan. Besluten tas på övervåningen. De som bor på undervåningen får bara ta del av besluten.”

Det var egentligen om denna, för partiets framtid som arbetarklassens parti så avgörande fråga, som kampen mellan Stalin och Trotskij först uppstod.⁴

Trotskij har under åren efter Lenins död bekämpat denna utveckling. Han krävde demokrati inom partiet. Större rättigheter för den vanlige arbetaren och en obevlig kamp mot den ständigt tilltagande byråkratin inom partiet och inom administrationen. Hade man kunnat bevara partidemokratien, hade de vanliga partimedlemmarna behållit sin yttrandefrihet, sin valfrihet, då hade utvecklingen i Sovjetunionen såväl som internationellt fått ett helt annat förlopp.

Kampen mellan Stalin och Trotskij utvecklar sig vidare till att bli en kamp om själva revolutionens utveckling. Stalin ger mer och mer efter för de kapitalistiska krafter som stadigt växer sig starkare under NEP-perioden. Trotskij-oppositionen försöker med alla medel att få arbetarna att slå vakt om oktoberrevolutionens erövringar, men Stalin bemöter oppositionen med förtal, förflyttningar, fängslanden och förvisningar. Armén, kommissariaten, universi-

³ V I Lenin, *Valda verk i 10 band*, bd 7, ”Stat och revolution”.

⁴ Se t ex Trotskij's [Den nya kursen](#) (från 1924).

teten och fabriker rensas på oppositionella element. Stalins reträtt, eftergifter till kapitalister, kulaker och småborgerliga element döljs med fraser och felaktigt använda Lenincitat.

Industriarbetarna

För att hejda den tillbakagång som hade inträffat och åstadkomma en förbättring framlade Trotskij-oppositionen 1926 ett program som i korthet gick ut på följande: Ingen förlängning av 8-timmarsdagen, höjning av låglöner så att de kommer i nivå med de bättre.

Fackföreningens rättigheter måste respekteras, inga tvångsbeslut i arbetstvister, högre värdering av kvinnors arbete, och att förvaltningsorgan bildas i överensstämmelse med de motsvarande fackföreningarna. Fabriks- och lokala kommittéer måste säkras fullständigt oberoende av de ledande organen. Arbetarkorrespondenternas rättigheter måste skyddas och de som angriper dem därför att de avslöjar saker måste straffas hårt.⁵

Själva förekomsten av ett sådant program visar tydligt att förhållandena var allt annat än bra för arbetarna. Detta program undertrycktes av Stalin och de som vågade sprida det fängslades.

Vid denna tid började offentliggörandet av Lenins testamente, där Lenin varnade partiet för Stalin och i en efterskrift till testamentet betecknar Stalin som hänsynslös och rekommenderar partiet att avlägsna honom från posten som partiets generalsekreterare. I samma testamente säger Lenin om Trotskij: "Han är måhända den talangfullaste medlemmen i den nuvarande centralkommittén". Offentliggörandet av Lenins testamente blev också av Stalin belönat med fängelse, förvisning och koncentrationsläger.⁶

Kominterns roll under Stalins ledning

Vid Kominternkongressen 1924 kastades Trotskij och Radek ut ur Kominterns exekutivkommitté. De ryska medlemmarna i exekutivkommittén blev: Stalin, Bucharin, Zinovjev, Rykov och Kamenev. Men först något senare började den öppna kampen mot Trotskij i Kominterns sektioner. Under parollen: "Bolsjevisering" igångsattes kampen mot Trotskij, till stor skada för Kominterns arbete och de enskilda sektionernas utveckling. Huvudfrågan inom sektionerna blev så småningom om man var Stalin- eller Trotskij-anhängare. Alla som visade den minsta sympati för Trotskij-oppositionen utrensades och ersattes ofta med mindre kvalificerade, men för Stalin säkra medlemmar.⁷ Oenigheten och förvirringen växte inom ledningen och trots det växande förtroendet för Komintern i arbetarleden – det tyska kommunistpartiet hade 1924 erövat majoriteten bland industriarbetarna – visade sig partiets ledning vara helt oförmögen att leda arbetarmassorna fram till seger. Man var alltför mycket upptagen med "rensa upp". Fascisterna i Tyskland och Italien, som på den tiden var mycket svaga, fick möjlighet att ställa om och resultatet blev för Tysklands del Hitlers kupp 1933, en kupp som varken de tyska socialdemokraterna eller kommunisterna rörde ett finger för att förhindra.

För den kinesiska arbetarklassen har Stalins ledning av Komintern varit om möjligt ännu mer ödesdiger. Det kinesiska kommunistpartiet tvingades in i Guomindang, de blev tvungna att erkänna Chiang Kai-sheks regering som en revolutionär regering och gå in i denna, samt

⁵ Även denna gång syftar författaren förmodligen på [Förenade vänsteroppositionens plattform](#) som publicerades 1927 (inte 1926). De punkter som Olsen nämner tas upp i kapitel 2, särskilt i avsnittet med rubriken "De viktigaste praktiska förslagen"

⁶ Hela "testamentet" finns på marxistarkivet: [Brev till kongressen m m](#)

⁷ Om återverkningarna av "bolsjeviserings"-kampanjen i det svenska kommunistpartiet, se [Dokument från SKP 1922-24](#) och [I hemligt uppdrag](#) (del 2 av Karl Kilboms memoarer), samt [Zenit om SKP/VPK – en artikelsamling](#). (kapitlet "Sprängningen av Sveriges Kommunistiska Parti 1924"). För en mer detaljerad redogörelse för det svenska kommunistpartiet under dessa år, se Erland F Josephsons avhandling *SKP och Komintern 1921-1924*, Uppsala 1976.

understödja denna regering ända tills Chiang Kai-shek förrådde det hela och dränkte den kinesiska revolutionen i blod.

Vid Kominterns 8:e plenum [i maj 1927] föreslog den trotskistiska oppositionen bland annat: ”Att arbetarna inte ska lita på Guomindang, utan tillsammans med soldaterna skapa sina egna sovjeter och beväpna avantgardet. Det kommunistiska partiet måste vara fullständigt oberoende, skapa en dagstidning och ta ledningen över sovjeterna. Jorden skall endast fräntas godsägarna. Byråkratin ska avskaffas.”⁸

Om Stalin-Bucharin-gruppens ledning av den kinesiska revolutionen, skriver den franska kommunisten Treint, som tidigare var en av Stalin-gruppens anhängare och en bestämd motståndare till Trotskij's opposition, bland annat följande [i juni 1927]:

”Mellan Stalin-Bucharin-gruppens opportunistiska politik i Kina och den äkta leninismen flyter de kinesiska arbetarnas blod. Utan beskydd prisgavs de kinesiska arbetarna till bourgeoisins slaveri, och all världens kommunister teg, därför att man lät dem vara fullständigt ovetande om den verkliga situationen. Under ett helt år har Stalins och Bucharins grupp hemlighållit Chiang Kai-sheks statskupp 1926 för det ryska partiet och för hela Internationalen. Denna statskupp medförde att makten kom i reaktionens händer. De har förtigit att Guomindang och Kanton-regeringen 1926 slog ned arbetar- och bondeupproret⁹, att Chiang Kai-shek genom en förordning avväpnat arbetarna och hotat varje beväpnad arbetare med döden, att armén under natten trängde in i järnvägens verkstäder, sköt på arbetarna och lade sig att sova på liken, och att de sköt ned demonstrerande arbetare, upplöste bondeorganisationerna och hängde ledarna. Stalin-Bucharin-gruppen hemlighöll allt detta och fortsatte samarbetet med Chiang Kai-shek.

Stalin-Bucharin-gruppen undertryckte alla dokument om dessa händelser, den undanhöll Zinovjevs uttalanden om situationen i Kina, som gav en riktig överblick och innehöll korrekta förutsägelser. De teg inför Trotskij's kritik och kommentarer till vissa depescher från Kina och förbjöd publicering av dessa i den kommunistiska pressen. De undanhöll dokument som avslöjade deras fullständigt felaktiga bedömning av situationen, ja Stalin gick så långt så att han undanhöll sina egna tal, som han hade hållit för tre tusen partifunktionärer tio dagar innan Chiang Kai-sheks statskupp.

Radek, som talade mot Stalin i den kommunistiska akademien och bevisade att Chiang Kai-sheks öppna förräderi bara var en fråga om veckor, kanske dagar, avskedades från sin tjänst som rektor på Sun Yat-sen-universitetet på grund av att hans förutsägelser visade sig vara riktiga.

Den största faran för närvarande är stalinismen, detta system av byråkratisk kvävning och myndighetsterror i det ryska partiet och i Internationalen, ett system som med våld förhindrar alla protester mot den förhärskande opportunistiska politiken och döljer en bankrutt som för varje dag blir mer omfattande och hopplös. Mot denna fara måste vi börja ett krig utan nåd”.

Jag borde ha tagit med hela detta brev, men har dessvärre inte plats.

Följden av detta brev blev att Treint uteslöts ur det franska partiet och Internationalen.

Följderna av Stalins politik i Kina har vi sett i det kinesiska proletariats fullständiga undertryckande, Japans ockupation av Manchuriet och norra Kina. I dessa dagar rapporterar telegrafan om nya japanska framstötter. Stalins regering och Nationernas Förbund låter det stillatigande ske.

Stalin-regeringens inställning till det spanska inbördeskriget är heller inte ämnat att väcka tillit bland arbetarna. Vi bör inte glömma att det var Stalins regering som tillsammans med den franska folkfrontsregeringen lade fram förslaget om en icke-inblandningskommitté, till vilken senare en rad andra stater, bland dem Tyskland och Italien anslöt sig. Denna neutralitetskommitté fick till följd att den spanska regeringen blivit nekad leveranser av

⁸ Se [Trotskij om Kina](#) som innehåller artiklar och tal.

⁹ Kuppen skedde 20 mars 1926 och innebar bl a att sovjetiska rådgivare arresterades.

flygplan och vapen från alla länder, medan Italien och Tyskland hela tiden och trots alla beslut har försett de spanska fascisterna med vapen, flygplan och trupper.

Att de kommunistiska tidningarna efter det att rebellerna har ockuperat nästan halva Spanien, och dödat tiotusentals arbetare, betecknar neutralitetskommittén som en föraktlig politik, gör inte förhållandena bättre, men bevisar bara det dubbelspel som Stalin och Komintern driver. Sovjetunionen är fortfarande medlem av denna föraktliga kommitté och de skickar samtidigt olja till Tyskland, som på nytt förser de spanska fascisterna med både flygplan och olja. Nyligen fann de spanska fascisterna det var fullständigt meningslöst att olja från Baku skulle behöva gå till Tyskland innan de fick den och beslagtog helt enkelt båten. Att även Italien förser med det som skapar förutsättningar för att hjälpa de spanska fascisterna, framgår av ett tal som Mussolini som höll för en tid sedan, där han bl. a. sade: ”Råvaror får vi billigt från Sovjetunionen.”

Stalin-regeringens samarbete med den franska folkfrontsregeringen, som förresten också är en produkt av Stalins dubbelspel och som Trotskij har varnat de franska arbetarna för, utgör ett nytt förräderi mot arbetarklassen. Denna folkfrontsregering som bedrar de franska arbetarna med löften och samtidigt håller dem i schack, samtidigt som de i praktiken stödjer de spanska fascisterna genom att vägra vapenexport till regeringstrupperna, förbereder fascismens seger i både Spanien och i Frankrike.

Reaktionen härjar värre än någonsin. De kommunistiska partierna har reducerats till rena hallelujagrupper för Stalin. Om han går med i Nationernas Förbund, gör militärallianser med den borgerliga franska regeringen, låter avrätta sina egna medarbetare under många år, så är alltsammans mycket bra. ”Vår store ledare Stalin” har rätt. Komintern under Stalins ledning har alltid rätt, tar aldrig fel, även om det leder till Chiang Kai-sheks slakt av tiotusentals arbetare och studenter i Kina eller till Hitlers Tredje rike i Tyskland.

Moskvaprocessen

När Stalin 1922, på Zinovjevs initiativ, valdes till det ryska partiets generalsekreterare, sade Lenin: ”Den kocken kommer att laga pepprade rätter”. Tillsammans med Zinovjev och Kamenev bildade Stalin ”triumviratet”, som manövrerade mot centralkommitténs beslut och mot Lenin och Trotskij. De bedrev det intrigspel som ledde till att Pjatakov avsattes från ledningen av kolgruvorna i Donetsbäckenet, de bekämpade Lenins nationalitetspolitik och förde kamp mot de gamla georgiska bolsjevikerna bakom Lenins rygg. Det var också detta triumvirat som bekämpade Trotskij-oppositionen tills Zinovjev 1926 blev rädd för följderna av sin egen politik och för en kort tid gick över till Trotskij-oppositionen. Det dröjde dock inte länge förrän Zinovjev och Kamenev böjde knä för Stalin, och som ångerfulla syndare blev upptagna igen. Det var inte bara Lenins gamla medarbetare som Stalin lät avrätta, många av dessa människor hade även gjort tjänster vid genomförandet av Stalins egen politik. Att kalla dessa människor för trotskister är mycket vilseledande, för det har Zinovjev och Kamenev aldrig varit. Rakovskij, som dömdes och avrättades samtidigt, var en av Trotskijs gamla vänner och en man vars politiska heder är ställt utom varje tvivel.¹⁰ Under åren efter revolutionen blev han ofta kallad Ukrainas Lenin.

När man betänker namnen på bolsjevikerna som fängslats, skickats till koncentrationsläger eller förvisats under de senaste åren, så hittar man nästan alla personer som spelade en framträdande roll under oktoberrevolutionen på Lenins sida.

¹⁰ Här misstar sig författaren. Rakovskij åtalades och dömdes (till 20 års straffarbete) först vid den tredje Moskvarättegången 1938. Han avrättades 1941 (ihop med över 150 andra politiska fångar).

Det ser nästan ut som om Lenin skulle ha varit en mycket dålig människokännare, som kunde omge sig med folk med denna slags egenskaper. Det är inte bara så att de driver en felaktig politik, utan enligt rättsreferaten är de också eländiga skurkar som inte ens klarar av att försvara sina handlingar. De erkänner det mest otroliga, som ångerfulla syndare slår de sig för bröstet och klagar högljutt över sina fel och missgärningar. Inte en enda av dem uppträder som en vuxen man, långt mindre som en revolutionär. Ska vi och kan vi tro på en sådan rättskomedi? Kan vi tro att Lenin genom alla åren inte skulle ha genomskådat dem?

Sina politiska motståndare låter Stalin inte bara döda, han berövar dem också varje politisk heder. Som uslingar skall de dö.

När detta brev redan var skrivet utkom Christian Hilt's broschyr *Moskvaprocessen och Trotskij*. Förutom att återupprepa alla gamla lögnerna om Trotskij, som för närvarande sitter arresterad och är oförmögen att försvara sig, går Hilt helt och fullt in för rättskomedin i Moskva.

Knappast någon av NKP:s medlemmar har en så ingående kunskap om sakernas verkliga sammanhang och Moskvaprocessen som Christian Hilt. När han trots detta kan leverera ett så vulgärt angrepp mot en man som inte har någon möjlighet att försvara sig, då kan detta bara karakteriseras med ett uttryck som jag inte ska smutsa ned detta brev med att återge, och som jag överlåter till Hilt själv att finna ut.

Den gamla och den nya grundlagen

I januari 1918 antog den tredje allryska rådkongressen det dekret, utarbetat av Lenin, som utgjorde grunden för världens mest demokratiska författning – Sovjet-författningen.

Denna författning lade makten, ansvaret och ledningen i händerna på de ryska arbetarna, fattigbönderna och soldaterna som valde sovjeterna – råd – som stod under de beväpnade arbetarnas direkta kontroll. Delegaterna till dessa råd valdes inte för någon bestämd tid och kunde när som helst bytas ut mot nya.

Den privata äganderätten till jord och produktionsmedel avskaffades, det arbetande folket var beväpnat och den besuttna klassen, de som profiterade på andras arbete, avväpnades.

I dekretet om upplösning av konstituerande församlingen, som också utarbetats av Lenin, heter det bl. a.:

”De arbetande klasserna fick på erfarenhetens grund komma till insikt om att den gamla borgerliga parlamentarismen överlevt sig själv, att den är fullständigt oförenlig med uppgifterna att förverkliga socialismen, att inte allmänt nationella institutioner utan endast klassinstitutioner (sådana som sovjeterna) är i stånd att bryta de besittande klassernas motstånd och lägga grunden till det socialistiska samhället. Varje avkall på sovjeternas oinskränkta makt, på den av folket erövrade sovjetrepubliken till förmån för den borgerliga parlamentarismen och konstituerande församlingen vore nu ett steg tillbaka och ett sammanbrott för hela arbetarnas och böndernas Oktoberrevolution.”¹¹

Dessa sovjeterna – råd – var uppbyggda på följande sätt: Industriarbetarna i fabriker, de fattiga bönderna på landsbygden och soldaterna i armén valde bland sig själva representanter till städernas, landsbygdens och soldaternas sovjeterna. Dessa sovjeterna valde representanter till distriktssovjeterna som i sin tur valde representanter till rådkongressen – den allryska rådkongressen – som valde folkkommissariernas råd, dvs. den mellan rådkongresserna fungerande lagstiftande och verkställande församlingen.

Alla val ägde rum helt öppet. Sluten omröstning fanns inte.

¹¹ V I Lenin, ”Förslag till dekret om konstituerande församlingens upplösning”.

Genom denna urvalsmetod hade det arbetande folket i fabriker, på landsbygden och soldaterna, den mest direkta kontakt med och kontroll över de företrädare de själva hade valt. De kunde följa dem hela vägen till högsta instans, och omedelbart dra tillbaka dem om de missbrukade sitt förtroende. De hade också direkt inflytande på valet av administrativa tjänster och kunde kontrollera hur deras intressen tillvaratogs. De var inte hänvisade till att vänta i fyra år på att kunna företa nyval. När vi så betänker att sovjeterna, valda på detta demokratiska sätt, hade både den politiska och den ekonomiska ledningen i sina händer, förstår vi vilka rättigheter som proletariatet, Rysslands arbetande miljoner, hade erövrat med novemberrevolutionen 1917 och vad Stalin har avtvingat dem.

Genom sin vacklande politik, än svängande åt höger, än åt vänster, allteftersom de olika samhällskrafterna lyckades driva på honom, har Stalin med förändringar och reglerande lagar urholkat sovjetförfattningen, som var de ryska arbetarnas och hela världens arbetares största erövring. Trots alla svängningar hit och dit har riktningen alltid gått åt höger, tills bara skalet – namnet – återstår. Kärnan, den ryska arbetarklassens maktställning, har Stalin och hans medhjälpare avlägsnat.

Varje samhälle måste skaffa sig den politiska överbyggnad, den statsform som svarar mot de ekonomiska förhållanden som den ska beskydda. Därför var det naturligt att resultatet av det ryska proletariatets maktövertagande 1917 ledde till proletariatets diktatur – sovjetdiktaturen – som beskyddade den härskande klassens, proletariatet, intressen.

När Stalin nu, med byråkratins och borgerlighetens hjälp, med alla slags hot från arbetslöshet till fängelse, förvisning, koncentrationsläger, bestialiska avrättningar och bestialiska Moskvaprocesser, har tvingat ned proletariatet på knä, måste han ge Sovjetunionen en ny författning, en ny överbyggnad, anpassad till rådande ekonomiska förhållanden. Den byråkrati och det nya borgerskap som nu har makten, det är deras intressen som skall säkras genom den nya grundlagen.

Den nya författningen bygger på en blandning av statskapitalism, kollektiv- och privatkapitalism. Den slår orubbligt fast att borgarnas personliga egendom och tillgångar skyddas genom lagen. Med den hittillsvarande tillgången till räntebärande penningplaceringar, med fri tillgång till försäljning av produkter, blir det möjligt för den enskilde såväl som kollektivjordbruk att i skydd av den nya grundlagen öka sitt kapital och därmed sin maktställning i samhället.

För den egendomslöse lantarbetaren, för den fattige bonden som med två tomma händer gick in i kollektivjordbruket eller arbetar för en usel lön, och för de industriarbetare som inte lyckas bli Stachanov-arbetare – alla kan inte bli Stachanov-arbetare med 1600 rubel i månadslön, lika lite som alla kan bli kapitalister – för dem finns det ingen annan bestämmelse än att ”de arbetar efter förmåga och får efter arbete”. Om deras egen rätt att bedöma värdet av sitt eget arbete står det inget i grundlagen. Grundlagen garanterar arbetarnas *rätt* till arbete, men denna *rätt* behåller de ju även i koncentrationslägren. Grundlagen garanterar dem dock inte rätten att bestämma över sina egna löne- och arbetsvillkor. Proletariatet som en klass lämnas obeaktad.

Det etableras en slags parlamentarism efter västeuropeiskt mönster, där alla, både kulaker, och sovjetmaktens tidigare fiender har både rösträtt och är valbara. Namnet (sovjet) bibehålls, det kostar ingenting och döljer en del av förräderiet. Särskilt för utlandets arbetarklass som inte har samma möjlighet som den sovjetiske arbetaren att *uppleva* förändringen. Valen kommer att ske genom slutna omröstningar som i Norge. Rätten att återkalla den valda företrädaren finns kvar, men hur detta skall ordnas nu då vederbörande är vald av en hel valkrets, inte som tidigare av ett fabriks-, by eller soldatråd, som mycket enkelt och kostnadsfritt kan hålla möten och fatta beslut, säger grundlagen ingenting om. Nu måste de missnöjda bönderna och

arbetarna finn sig i att representanten blir sittande de 4 åren även om han gör aldrig så mycket fel, och ändå blir han kanske återvald nästa gång.

Anmärkningsvärd är den makt som den nya grundlagen lägger i Sovjetunionens allmänne åklagares händer. Han har säkrat rätten till att utan rättsligt åtal arresterar alla medborgare. Den allmänne åklagaren väljs av Sovjetunionens Högsta Sovjet för 7 år. Han ensam utser de allmänna åklagarna i republikerna, distrikten, de autonoma områdena för 5 år. Han ensam godkänner utnämningen av allmänna åklagare i råjongerna. Han har makt över och kontrollerar en rättsapparat som omfattar 170 miljoner människor. Utöver de allmänna rättsinstanserna, har denne ende man, och de av honom kontrollerade åklagarna till sitt förfogande specialdomstolar med hemliga rättegångar och administrativa domar.

I stället för att röra sig mot socialismen går Sovjetunionen mot en byråkratisk diktatur med Stalin och det kommunistiska partiets ledning i spetsen. Det är denna utveckling som Trotskij har bekämpat eftersom han fortfarande håller fast vid det som beslutades i den första sovjetförfattningen som bl. a. kräver:

”avskaffa varje form av en människas utsugning av en annan, helt upphäva samhällets uppdelning i klasser, skoningslöst undertrycka utsugarnas motstånd, upprätta en socialistisk organisation av samhället...”

Det är därför som han med våld utvisades från Sovjetunionen, det är därför ingen regering vill härbärgera honom. Regeringarna i alla länder är överens med Stalin om att en man som kräver att arbetarklassen ska ta makten, som håller fast vid proletariats diktatur, som i all den nu förhärskande förvirringen håller fast vid Marx', Engels' och Lenins teorier, bör vara fredlös och allrahelst borde skjutas.

Stalin har tillfälligt segrat. Men proletariats lever och kommer igen. Det är inte så lång väg från Capitolium till den Tarpeiska klippan.

Asylrätten

Ett resultat av Stalins kamp mot den ryska revolutionens erövringar är att folk som under oktoberrevolutionen bekämpade denna med alla till buds stående medel, nu innehar inflytelserika positioner. Vi finner dem i den diplomatiska kåren och i ”Pravdas” redaktion, ivrigt upptagna med att smutskasta Trotskij och de gamla bolsjevikerna.

I sin efterskrift till den norska upplagan av Trotskijs bok ”Den ryska arbetarrevolutionen”,¹² som utkom 1919, skriver Arvid Hansen bl. a. följande om Trotskij:

”För sina egna vedermödor har han aldrig gråtit, men den fortsatta slakten på arbetarklassen, mänsklighetens fortsatta förkrympning, socialismens förnedring den kunde han inte ta med stoiskt lugn. Ty det bor en levande Liebkecht bakom hans flammande ögon.”

Hela Trotskijs liv, både före och efter den ryska revolutionen, bekräftar riktigheten i Arvid Hansens karaktäristik av Trotskij. Det är sant som det påstås att det tidvis var hårda motsättningar mellan Lenin och Trotskij, ofta gick de skilda vägar, men vid de stora och avgörande händelserna fann dessa geniala ledare för arbetarklassens revolutionära uppror varandra. Båda var starka och modiga nog att gå sina egna vägar, men målet hade de gemensamt och det uppnådde de också i samarbete med den segrande oktoberrevolutionen.

Lenins krafter blev uttömda under en oerhörd press. Han dog 1924, och det blev Trotskijs sak att leda revolutionen vidare på den rätta vägen. Men här stötte han mot Stalin, som hade och har en helt annan uppfattning om revolutionens utveckling än Lenin och Trotskij. För dessa två var det människornas lycka det gällde, för Stalin gällde det Sovjetunionens storhet och

¹² Trotskijs skrift finns på svenska: [Den ryska arbetarrevolutionen Från novemberrevolutionen till Brestfreden](#)

makt. Medan Lenin och Trotskij ansåg att den industriella utvecklingen skulle tjäna de arbetande massorna, göra livet lyckligare och rikare för det tidigare så pinade folket, har Stalin utnyttjat dessa massor, använt dem hänsynslöst för att främja sin egen storhet, sin egen makt. Hela den väldiga propagandaapparaten, som det ryska partiet och Komintern har till sitt förfogande, har till uppgift att höja Stalin till skyarna och skapa en ledarkult som världen aldrig tidigare har sett maken till. Och som sätter själva Hitler-dyrkan i Tyskland i skuggan.

Mot denna bakgrund måste man se och bedöma Trotskij's nuvarande ställning. Trotskij har motarbetat en utveckling som har lett till att Sovjetunionen nu har kommit helt i stormakternas klor, och att samarbetet mellan det ryska proletarietet och de arbetande massorna i hela världen har upphört. De kommunistiska partierna har successivt reducerats till grupper i Stalin-regeringens händer och har fullständigt förlorat sitt inflytande. Trotskij bekämpade denna utveckling så länge han fick kvarstå som medlem i det ryska partiet, han har bekämpat den i i förvisningen, i landsflykten när han jagats från land till land, och han bekämpar den trotsigt i vårt "fria" Norge. Varför undertecknade inte Trotskij den förklaring om att avhålla sig från politiskt arbete som han förelades av justitiedepartementet? Varför lät han sig hellre fängslas, isoleras som en brottsling och natt och dag bevakas av en mycket stark vakt?

Eftersom Trotskij är arbetarklassens sak trogen, därför att han inte kunde, inte ville ge upp sitt livsverk. Trotskij har i handling bevisat att Arvid Hansen bedömde honom riktigt 1919.

Eftersom han inte ville, inte kunde ge upp sin kamp för proletarietets diktatur, för proletarietets slutgiltiga seger över borgerskapet sitter Trotskij som den norska arbetarregeringens fånge. Vi har hamnat i den märkliga situationen att vi har en fånge i detta land som inte är dömd av någon domstol och som förvägras att få sin sak prövad i domstol. Eftersom det inte fanns någon lag som gav regeringen rätt till ett sådant förfarande måste den ta till två nödförordningar. De första nödförordningarna under arbetarregeringen var en kränkning av asylrätten, som kan leda till att även tyska flyktingar behandlas på samma sätt. I detta sammanhang är det värt att notera att Martha Berg, Edgar Andrés hustru, som på den tiden uppehöll sig här i Oslo, inte fick möjlighet att tala för sin mans sak inför de norska arbetarna. Ett förhållande som doktor Scharffenberg har satt fingret på.

Arbetarklassen, i första hand industriarbetarklassen, måste ta kamp för asylrättens bevarande och för Trotskij's asylrätt i Norge.

För sin egen skull, för sina barns skull, måste arbetarna göra detta. Arbetarna får aldrig glömma att det var tack vare asylrätten, som Marx kunde skriva sitt historiska verk "Kapitalet", att det var tack vare asylrätten som Lenin, Trotskij och de andra landsflyktiga revolutionärerna kunde förbereda den ryska revolutionens seger i november 1917 och att det är samma asylrätt som fortfarande ger oss möjligheter att höra talas om och sprida kunskap om naziterrorn i Tyskland och andra länder.

Det brittiska oavhängiga arbetarpartiet [ILP] är på det klara med detta när de uppmanar regeringen Nygaardsvold att ändra sitt beslut om Trotskij's asylrätt.

Det är bara proletarietet som kan garantera den slutliga freden, det är bara proletarietet som kan besegra borgerskapet, det är bara proletarietet som genom sin maktposition i produktionen kan sätta makt bakom kravet på asylrättens bevarande. Vi måste kräva rätt för Trotskij att fortsätta att arbeta för sin politiska linje, som är Marx' och Lenins linje, som är den segerrika politikens linje.

Kräv asylrätt för Trotskij!

Översättning: *Martin Fahlgren*